

Açık ve uzaktan eğitim uygulamaları için ortam standartlarının belirlenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Gaye TOPA ÇİFTÇİ^a
Dr. Öğr. Üyesi Tülay GÖRÜ DOĞAN^a

^a Alanya HEP Üniversitesi

Özet

Yeni iletişim teknolojilerindeki gelişmeler Açık ve Uzaktan Eğitim (AUE) ortamlarını çeşitlendirmekte, her tür içeriğin etkili ve verimli bir biçimde öğrenenlere sunulmasına olanak tanımaktadır. Bununla birlikte, AUE uygulamalarının bu teknolojilere uyumlanma süreci birtakım sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu çalışma, nitelikli ve kaliteli bir AUE uygulaması için standartların belirlenmesi konusuna odaklanmaktadır. Bu bağlamda, AUE'nin temel gereklilikleri ve ilkeleri ile yeni iletişim teknolojilerinin sunduğu fırsatlar kapsamında söz konusu standartların neler olabileceği tartışılmaktadır. Sonuç olarak bu çalışmada, AUE uygulamaları için geliştirilmesi önerilen standartların, öğrenenler için kaliteli ve nitelikli öğrenme ortamlarının geliştirilmesine katkı sağlamasının yanı sıra, kurumlar için de iç kontrol ve kalite süreçlerinin izlenmesi süreçlerinde önemli bir rol üstlenebileceği ifade edilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Açık ve Uzaktan Eğitim, Yeni İletişim Teknolojileri, Açık ve Uzaktan Eğitim Ortam Standartları.

Abstract

Developments in the new communication technologies diversify Open and Distance Education (ODE) environments, enabling effective and efficient presentation of all kinds of content to learners. Furthermore, the adaptation process of the ODE practices to these technologies brings with it a number of problems. Thus, this paper focuses on setting standards for a qualified ODE practice. In this context, the basic requirements and principles of the ODE and the opportunities offered by the new communication technologies are discussed. As a result, this paper suggests that the standards proposed to be developed for ODE practices can contribute to the development of qualified learning environments for learners, as well as play an important role in monitoring internal control and quality processes for institutions.

Keywords: Open and Distance Education, New Communication Technology, Open and Distance Education Environment Standards

Kaynak Gösterme

Topa Çiftçi, G. ve Görü Doğan, T. (2018). Açık ve uzaktan eğitim uygulamaları için ortam standartlarının belirlenmesi (editöre mektup). *AUAd*, 4(3), 12-15.

Sayın Editör;

21. yüzyılın en önemli sermayesi, üretimi saliselerle hesaplanan bilgidir. Bilginin, yeni iletişim teknolojileri aracılığıyla tüm dünyaya yayılması hem iş hem de sosyal yaşantıda etkilerini göstermekte ve hızlı değişimlere sebep olmaktadır. Söz konusu değişimlere uyum sağlayabilmenin koşulu ise yaşamboyu öğrenme etkinliklerini hayatın bir parçası haline getirmekten geçmektedir. Yaşamboyu öğrenme, bireylerin var olan bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirebilmelerine yönelik fırsatlar sunarak kendilerini sürekli olarak güncellemelerine katkı sağlamaktadır. Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemleri (AUE), bu fırsatların bireylere iletilmesinde önemli bir role sahiptir. Bu bağlamda, 21. yüzyıl bireyleri için AUE bir seçenektir öte yaşamın bir gerekliliği haline gelmektedir. Bu talebi karşılayabilmek için birçok kurum ve kuruluş AUE çalışmalarını hızla sürdürmektedir.

AUE çalışmalarının yürütülmesinde ise iletişim teknolojilerinin sunduğu olanaklardan yararlanmak kuşkusuz kaçınılmazdır. İletişim teknolojilerinde yaşanan her değişim ve dönüşüm, AUE'deki öğrenme anlayışlarına da yön vermektedir. İçinde bulunduğumuz yüzyılın iletişim teknolojileri arasında sıralanabilecek yeni medya, blok zincir, sanal gerçeklik, yapay zeka vb. gelişmeler AUE ortamlarını da çeşitlendirmekte, her tür içeriğin etkili ve verimli bir biçimde öğrenenlere sunulmasına olanak tanımaktadır. Bununla birlikte, yeni teknolojilere uyumlanma süreci insan kaynağının hazır bulunmuşluğu, kaynakların dağıtımını, hedef kitlenin güncel gereksinimlerinin belirlenmesi gibi ayrıntılı bir hazırlık, tasarım, uygulama ve değerlendirme aşamalarını da gerekli kılmaktadır.

Bununla birlikte, AUE felsefesinin kurumsal düzeyde benimsenmeden söz konusu uygulamaların hayata geçirilmesi birtakım sorunları da beraberinde getirmektedir. AUE'nin bir prestij ve maddi gelir kaynağı olarak algılanması, eğitim süreçlerinin zenginleştirilmeksizin sınırlı yöntemlerle yürütülmesine veya içeriğin olduğu gibi aktarılmasına neden olabilmektedir. Bu durum, AUE'nin temel gereklilikleri arasında sıralanabilecek olan bağımsız öğrenme, kişiselleştirilmiş öğrenme, öğrenmede bireysel farklılıklara göre tasarım, açıklık, esneklik vb. ilkelerin göz ardı edilmesiyle sonuçlanabilmektedir. Bunun sonucu olarak da kalıcı ve etkin öğrenme süreçlerinde aksaklıklar oluşabilmektedir.

AUE sistemlerinde, kuruma kayıtlı öğrenenlerin nitelikli ve demokratik bir öğrenme ortamına erişim hakkı olduğu akılda tutulmalıdır. Dolayısıyla, hem öğrenen hem de kurum açısından etkili öğrenmelerin gerçekleştirileceği AUE ortamlarının tasarımı süreci kapsamlı

bir ön çalışmanın yapılmasını gerektirmektedir. Bu da, AUE’de iç kontrol, denetim ve/veya akreditasyon konularını gündeme getirmektedir. Uzaktan öğrenenlerin bireysel özelliklerinin/farklılıklarının saptanması, bu farklılıklar ve gereksinimler doğrultusunda içeriğin yapılandırılması, içeriğin öğrenenin ulaşabileceği en etkin ve verimli teknolojiler aracılığıyla dağıtılması, programın hedefleri ve öğrenenin beklentileri kapsamında öğrenme süreçlerinin değerlendirilmesi, vb. adımlar AUE’de göz önünde bulundurulması gereken standartlar arasında gösterilebilir. İlgili alanyazında bulunan kuramlar ve önceki alışmalar AUE ortamlarına ilişkin standartların optimum ölçütleri hakkında belirleyici olabilir. Ayrıca, AUE etkinliklerinin yürütüleceği toplumun kültürel değerleri, sosyo-ekonomik durumu, coğrafi yapısı, öğrenme alışkanlıkları, teknolojiye sahip olma durumları, teknolojiyi kullanma düzeyleri, vb. özellikler ilgili standartların oluşturulmasında önemli bir yer tutabilir.

Sonuç olarak, AUE uygulamalarında ortam standartlarının belirlenmesi, herkes için her yerde nitelikli bir öğrenme ortamına erişim konusunda AUE kurumları açısından bir çerçeve oluşturabilir. Bu bağlamda, her bir AUE ortamı için kurum içi ve/veya kurum dışı kontrol ve denetim mekanizmalarının kim tarafından, ne ölçüde ve hangi sıklıkta yürütülmesi gerektiği konularına odaklanılmalıdır. AUE ortamlarında nitelikli bir eğitim fırsatının sunulmasında tek tipleştirmeden uzak, kuruma, kültüre ve duruma özgü dinamik standartların sağlanması konusunda araştırma ve uygulamalara gereksinim duyulmaktadır. Bu bağlamda, AUE uygulamaları için geliştirilmesi önerilen standartlar, öğrenenler için kaliteli ve nitelikli öğrenme ortamlarının sunulmasına katkı sağlamasının yanı sıra, kurumlar için de iç kontrol ve kalite süreçlerinin izlenmesi süreçlerinde önemli bir rol üstlenebilir.

Yazarlar Hakkında

Dr. Öğretim Üyesi Gaye TOPA ÇİFTÇİ

Gaye TOPA ÇİFTÇİ, lisans eğitimini 2007 yılında Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fransızca Öğretmenliği bölümünde, yüksek lisans eğitimini 2010 yılında Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Anabilim Dalında ve doktora eğitimini 2017 yılında Akdeniz Üniversitesi İletişim Anabilim Dalında tamamladı. 2017 yılından beri Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi İletişim Tasarımı ve Yönetimi Bölümünde Dr. Öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Uzaktan eğitim, dijital iletişim, yeni medya konuları araştırma alanları arasında yer almaktadır.

Posta adresi: Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi
Cikcilli Mah., Saraybeleni Cad. No:7, 07400 Alanya/Antalya

Tel (İş): +90 242 513 69 69
GSM: +90 555 689 4553
Eposta: gayetopa@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Tülay GÖRÜ DOĞAN

Tülay GÖRÜ DOĞAN, 2007 yılında, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde lisans eğitimini tamamladı. 2012 yılında Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uzaktan Eğitim Anabilim Dalından doktora derecesini aldı. 2016 yılından bu yana, Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi İletişim Tasarımı ve Yönetimi Bölümünde Dr. Öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. İlgi alanları arasında açık ve uzaktan öğrenme, yeni iletişim teknolojileri, iletişim ve öğrenme ortamlarının tasarımı konuları yer almaktadır.

Posta adresi: Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi
Cikcilli Mah., Saraybeleni Cad. No:7, 07400 Alanya/Antalya

Tel (İş): +90 242 513 69 69 / 1014
Eposta: tgorudogan@gmail.com